

Beskrivelse af indsatsen

"En indsats for at fremme tandplejevaner og tandsundhed hos socialt udsatte ældre omsorgstandplejepatienter, med særligt fokus på den demente borger, i Ishøj Kommune, samt en indsats i forhold til opsporing af ældre der er omfattet af omsorgstandplejetilbuddet, og som ikke benytter ordningen"

Indledning

Indsatsens overordnede formål er, at fremme tandplejevaner og tandsundhed hos socialt udsatte ældre omsorgstandplejepatienter, med specielt fokus på de demente borgere, samt at fremme visitationen til omsorgstandplejen, med henblik på at sikre, at de relevante grupper benytter ordningen. Dette sikres via beskrevne ensartede visitationskriterier og et opsøgende element, samt en øget tværfaglig indsats i forhold til at sætte fokus på mundhygiejne og dennes betydning for udsatte, ældre Ishøj-borgere.

Projektets målgruppe

Indsatsen sigter særligt mod de socialt udsatte ældre, som er omfattet af omsorgstandplejen, jf. Bekendtgørelse nr. 179 af 28. februar 2012 om tandpleje (tandplejebekendtgørelsen), herunder med særligt fokus på den demente borger.

I Sundhedsstyrelsens vejledning: "Vejledning om omfanget af og kravene til den kommunale og regionale tandpleje mv." (2006), beskrives personkredsen for omsorgstandpleje:

- beboere på plejecentre/plejehjem,
- ligestillede hjemmeboende (dvs. med mange hjælpeforanstaltninger, og hvis egenomsorg er så begrænset, at de reelt kan ligestilles med plejehjemsbeboere),
- visse kategorier af udviklingshæmmede samt
- visse kategorier af sindslidende .

Fakta

I marts 2014 blev en rapport Sundhedsministeriet har udarbejdet om serviceeftersynet af omsorgstandplejen¹ offentliggjort. Serviceeftersynet var et led i finanslovsaftalen for 2013 mellem regeringen og Enhedslisten.

I rapporten konstateres bl.a., at den aktuelle tilslutning til omsorgstandplejen på landsplan er lav i forhold til estimeringen af den potentielle målgruppe for omsorgstandpleje (helt op til 62 % lavere end målgruppen, afhængig af det anvendte målgruppeestimat og den forventede tilslutningsandel).

I Danmark er målgruppen berettiget til tilbuddet, hvis de skønnes ikke at opfylde kriteriet for at kunne benytte det almindelige tandplejetilbud hos den privatpraktiserende tandlæge.

Undersøgelser² viser, at ca. 80% af plejhjemsbeboerne i Danmark har behov for hjælp til daglig tandbørstning, men at under 10% får den nødvendige hjælp.

2 ud af 3 ældre på plejehjem har naturlige tænder, og over halvdelen af de ældre på plejehjemmene har huller i tænderne.

Dårlig mundhygiejne giver ældre forringet livskvalitet og øger risikoen for sygdomme og dødsfald. 10 % af alle lungebetændelser blandt plejhjemsbeboere kan undgås ved tilstrækkelig tandbørstning, og undersøgelser viser, at 100-200 dødsfald årligt som følge af lungebetændelse kan undgås ved forbyggende mund- og tandpleje. I Danmark koster den mangelfulde mundpleje hos plejhjemsbeboere samfundet et sted mellem 20 og 25 millioner om året i indlæggelser på sygehuse³.

¹ Rapport om serviceeftersyn af sundhedslovens krav til indholdet af omsorgstandplejen, marts 2014, Ministeriet for sundhed og forebyggelse.

² Artikler fra nyhedsmagasinet Danske Kommuner no. 2 / 23. januar 2014.

³ Artikler fra nyhedsmagasinet Danske Kommuner no. 2 / 23. januar 2014.

Formål med projektet

Formålet med indsatsen er, at sætte fokus på betydningen af en god mundhygiejne hos udsatte ældre borgere i Ishøj, samt i højere grad at arbejde tværfagligt med plejepersonale og hjemmeplejen, både hvad angår visitation til omsorgstandplejen, samt daglig varetagelse af mundhygiejnen hos udsatte ældre omsorgspatienter i Ishøj Kommune.

Formålet er desuden, at sikre en øget implementering af omsorgstandplejen i Ishøj Kommune, ved at være mere opsøgende i forhold til relevante grupper, der er omfattet af ordningen.

Det opsøgende element vil foregå i et samarbejde mellem hjemmeplejen, plejecentrene samt Ishøj kommunes demenskoordinator.

I Ishøj kommune er 140 borgere kendt med diagnosen demens, statistisk burde tallet ligge omkring 200 borgere⁴. Den kommunale tandpleje i Ishøj Kommune har tilknyttet 69 omsorgstandplejepatienter, hvoraf 1/3, ifølge de oplysninger Ishøj Kommunale Tandpleje er i besiddelse af, er diagnosticeret demente.

Formålet med indsatsen vil derfor desuden være at en afklaring af, hvor mange af de demente borgere i Ishøj Kommune der benytter et tandplejetilbud, og om der er behov for visitation til omsorgstandplejen iblandt disse borgere.

Metoder og indsatser

Indsatsen vil foregå i et samarbejde med ledere og visitatorer under Center For Sundhed og Ældre, i forhold til at få opstillet ensartede visitationsregler for visitatorer i plejecentre, plejeboliger og hjemmeplejen, samt et samarbejde omkring at få implementeret et fokuspunkt vedrørende tandpleje i de hjemmebesøg der aflægges ældre borgere i kommunen, således at man får en drøftelse af, hvorvidt den ældre borger er tilknyttet et tandplejetilbud, enten i privat praksis eller i omsorgstandplejen.

⁴ Oplysning fra Ishøj Kommunes demenskoordinator, Lone Andersen, marts 2014.

Tandplejevaner og tandsundhed hos socialt udsatte ældre omsorgspatienter, med særligt fokus på den demente borger, i Ishøj Kommune

Indsatsen vil desuden omfatte undervisning af personale i plejecentre og hjemmepleje i at understøtte og/eller varetage den daglige mundhygiejnen for de udsatte ældre borgere der er omfattet af omsorgstandplejeordningen.

Indsatsen vil også bestå i en øget forebyggende indsats i forhold til omsorgstandplejepatienterne, særligt demente borgere på plejecentre, i plejeboliger og i eget hjem. Indsatsen vil være i form af instruktioner, tandbørstninger og tandrensninger, forestået af tandplejen.

Der vil også være behov for egentlig tandbehandling af disse borgere, som primært vil forgå på den kommunale tandklinik. Denne behandling udføres i samarbejde mellem tandlæger og klinikassistenter i den kommunale tandpleje.

Tidsplan

Indsatsen forventes at opstarte i efteråret 2014, som en permanent ordning.

Budget

Personaleressourcer: kr. 350.000

Midlerne skal dække lønninger til personale, transportudgifter til personale, samt en projektkoordinator.

Materialeforbrug: kr. 40.000

Midlerne skal dække materialer til tandbehandling samt øvrige aktivitetsudgifter.

/Birgitte Sindrup
Overtandlæge
Ishøj Kommunale Tandpleje